

Bokmeldinger

Martin Ski: *T. B. Barratt — døpt i Ånd og Ild*, Filadelfiaforlaget A.S., Oslo 1979, 283 s., ill.

Forfatteren til den boken som her skal omtales, journalisten Martin Ski, er pinsevenn, en av de begavede menn som norsk pinsebevegelse har fostret. Martin Ski kjenner norsk pinsebevegelse både ved personlig erfaring, blant annet som forstander, og ved inngående studier. Ski har skrevet pinsebevegelsens historie i Norge. Og han har kjent Barratt selv. Han har altså gode forutsetninger for å skrive en skikkelig Barratt-biografi. Og Ski har levert et interessant arbeid.

Boken er utgitt på Filadelfiaforlaget, og vender seg først og fremst til pinsevenner. Her tror jeg den kan ha en oppgave. Det er av verdi for medlemmene av et kirkesamfunn å kjenne sine fedre. Og den smule kritikk som forfatteren gir uttrykk for bør bevegelsen ta lærdom av.

Det står på bokomslaget at dette er en biografi om T. B. Barratt. Det er nok bare delvis riktig. Ganske visst gir Ski en biografisk skisse av Barratt, denne engelskfødte metodistpresten som ble pinsebevegelsens grunnlegger i Norge og bevegelsens apostel i Nord-Europa. Ski har gjort seg flid med å gi de korrekte opplysninger om Barratt, men har ellers lite nytt å berette. Han skriver ut fra en dyp respekt og beundring, men er ikke helt ukritisk. Absolutt objektiv er han likevel heller ikke. Skis bok om Barratt har ikke sin største verdi i det den meddeler om Barratt, selv om jeg mener at Skis vurdering av mannen er interessant. Ski er klar over at lederbegavelsen Barratt tross alt manglet såkalt menneskekunnskap og at han slett ikke var noen teologisk tenker. Jeg skulle ønske at Ski hadde meddelt mer om hvordan han selv opplevde Barratt, gjerne belyst ved eksempler. Ski skriver like meget om pinsebevegelse

sen i Norge som om dens grunnlegger. Hans kommentar til norsk pinsebevegelse er interessant. Den er uttrykk for den modne og avanserte pinsebevegelse som har vokst frem både i Norden og andre steder. Forfatterens forsvar for pinsebevegelsen, dens berettigelse, lære og praksis er ikke oppsiktsvekkende. Hans kritikk av den har større verdi, fordi den kommer fra bevegelsen selv. Mest bemerkelsesverdig er Skis kritikk av Barratts og pinsebevegelsens hovedlærepunkter, nemlig åndsdaup og tungetale. Ski vurderer høyt både åndsdaup og tungetale. Men han tror ikke at åndsdaup nødvendigvis må ytre seg som tungetale. Han sier at Barratt her har beveget seg på tynn teologisk is. Og videre: «Det er feil å tro at det alltid er «bare Gud» som meddeler seg gjennom tungetalen.» Ski mener at pinsebevegelsen ville ha unngått mange feilskjær om den hadde innsett dette. Og det kan man saktens være enig med forfatteren i. I det hele må man gi forfatteren rett i at pinsebevegelsen har vært en vekkelsebevegelse på linje med andre slike bevegelser, og at pinsebevegelsen for lengst er blitt et avgrenset kirkesamfunn.

Norsk pinsebevegelse har tidligere vært under granskerens lupe. Atskillig har også vært skrevet om pinselederen Barratt. Men han venter fremdeles på en som kan skrive den dyptborende biografien med kritisk bruk av alt tilgjengelig kildemateriale og med anvendelse av såvel sosiologiske som psykologiske synspunkter. Det vil blant annet bli en studie av karismatisk autoritet, et fenomen som utvilsomt er undervurdert i vår tid, som er ensidig opptatt av institusjonell sturktur og autoritet. Barratt er et godt utgangspunkt for en slik studie. Han er en av de få nordmenn som nevnes i utenlandske teologiske oppslagsverk, og det ikke uten grunn.

N. E. B.-H.